LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS 2013/517/KĀDP

(2013. gada 21. oktobris)

par Savienības atbalstu Starptautiskās Atomenerģijas aģentūras darbībām, ko veic kodoldrošības un pārbaudes jomās, kā arī īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 26. panta 2. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Eiropadome 2003. gada 12. decembrī pieņēma ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai ("stratēģija"), kuras III nodaļā iekļauts saraksts ar pasākumiem, kas jāveic gan Savienībā, gan trešās valstīs, lai apkarotu šādu ieroču izplatīšanu.

(2) Savienība aktīvi īsteno stratēģiju un veic pasākumus, kas uzskaitīti tās III nodaļā, jo īpaši nodrošinot finanšu līdzekļus tādu konkrētu projektu atbalstam, kurus īsteno daudzpusējas iestādes, piemēram, Starptautiskā Atomenerģijas aģentūra (SAEA).

(3) Padome 2003. gada 17. novembrī pieņēma Kopējo nostāju 2003/805/KĀDP par daudzpusēju nolīgumu masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanas un ieroču nogādes līdzekļu jomā vispārināšanu un pastiprināšanu ([1]). Minētajā kopējā nostājā *inter alia* tika pausts aicinājums veicināt SAEA vispusīgu garantiju nolīgumu un papildprotokolu noslēgšanu, un Savienība apņēmās tiekties uz to, lai SAEA vispusīgos garantiju nolīgumus un papildprotokolus padarītu par SAEA pārbaudes sistēmas standartu.

(4) Padome 2004. gada 17. maijā pieņēma Vienoto rīcību 2004/495/KĀDP par atbalstu SAEA darbībām, ko veic atbilstīgi tās Kodoldrošības programmai, kā arī īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai ([2]).

(5) Padome 2005. gada 18. jūlijā pieņēma Vienoto rīcību 2005/574/KĀDP par atbalstu SAEA darbībām, ko veic kodoldrošības un pārbaudes jomās, kā arī īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai ([3]).

(6) Padome 2006. gada 12. jūnijā pieņēma Vienoto rīcību 2006/418/KĀDP par atbalstu SAEA darbībām, ko veic kodoldrošības un pārbaudes jomās, kā arī īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai ([4]).

(7) Padome 2008. gada 14. aprīlī pieņēma Vienoto rīcību 2008/314/KĀDP par atbalstu SAEA darbībām, ko veic kodoldrošības un pārbaudes jomās, kā arī īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai ([5]).

(8) Padome 2010. gada 27. septembrī pieņēma Lēmumu 2010/585/KĀDP par atbalstu SAEA darbībām, ko veic kodoldrošības un pārbaudes jomās, kā arī īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai ([6]).

(9) Spēcīgas iedarbības radioaktīvo avotu kontroles stiprināšana saskaņā ar G8 paziņojumu un Rīcības plānu attiecībā uz radioaktīvu avotu drošības stiprināšanu, kas pieņemts 2003. gada Eviānas samitā, joprojām ir svarīgs Savienības mērķis, kuru tā tieksies sasniegt, iesaistot trešās valstis.

(10) Līgumslēdzējas valstis un Eiropas Atomenerģijas kopiena 2005. gada 8. jūlijā panāca konsensu par grozījumiem Kodolmateriālu fiziskās aizsardzības konvencijā (*CPPNM*), lai paplašinātu tās darbības jomu, ietverot kodolmateriālu un kodoliekārtu miermīlīgu izmantošanu un glabāšanu valstī, kā arī pārvadāšanu, un lai līgumslēdzējām valstīm noteiktu par pienākumu paredzēt krimināsodus par pārkāpumiem.

([1]) OV L 302, 20.11.2003., 34. lpp.
([2]) OV L 182, 19.5.2004., 46. lpp.
([3]) OV L 193, 23.7.2005., 44. lpp.
([4]) OV L 165, 17.6.2006., 20. lpp.
([5]) OV L 107, 17.4.2008., 62. lpp., labots ar OV L 212, 7.8.2008., 6. lpp.
([6]) OV L 259, 1.10.2010., 10. lpp.

(11) 2007. gada 7. jūlijā stājās spēkā Starptautiskā konvencija par kodolterorisma apkarošanu. Tajā līgumslēdzējām valstīm izvirzīta prasība ieviest tiesību aktus, ar ko par konvencijā noteiktajiem nodarījumiem tiek paredzēta krimināltatbildība.

(12) SAEA tiecas sasniegt tos pašus mērķus kā tie, kas izklāstīti šā lēmuma 3. līdz 11. apsvērumā. SAEA to dara, īstenojot savu Kodoldrošības plānu, ko pilnībā finansē no brīvprātīgām iemaksām SAEA Kodoldrošības fondā.

(13) Savienība piedalās kodoldrošības samita procesā, un tā ir apņēmības pilna turpināt izvērst centienus, lai stiprinātu kodoldrošību un šajā ziņā atbalstītu trešās valstis. Savienība paužgandarījumu par nesenajiem pasākumiem, ar ko stiprina SAEA Kodoldrošības programmu, kā arī par Starptautisko kodoldrošības konferenci, ko SAEA rīkoja 2013. gada 1. līdz 5. jūlijā. Savienības mērķis ir turpināt noturīgi un efektīvi īstenot iepriekšējās vienotās rīcības un Padomes lēmumus, ar kuriem atbalsta SAEA kodoldrošības plānus, un tā, ņemot vērā SAEA Kodoldrošības plāna (2014–2017) pieņemšanu, ir apņēmības pilna sniegt papildu atbalstu. Lai izvairītos no centienu dublēšanās, panāktu maksimālu izmaksu lietderību un turpinātu mazināt riskus, tiks izvērsta cieša koordinācija attiecībā uz ES ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un kodolmateriālu risku mazināšanas izcilības centru (*CBRN*) ierosmi, kā arī attiecībā uz citām ierosmēm un programmām.

(14) Šā lēmuma tehniska īstenošana būtu jāuztic SAEA, kura, pamatojoties uz tās ilgā laikā uzkrātajām un plaši atzītajām speciālām zināšanām kodoldrošības jomā, varētu būtiski stiprināt attiecīgās spējas valstīs, kurās tiek veiktas darbības. Savienības atbalstītos projektus var finansēt tikai ar brīvprātīgām iemaksām SAEA Kodoldrošības fondā. Šādas Savienības veiktas iemaksas būs nozīmīgas, lai SAEA dotu iespēju spēlēt izšķirošu lomu kodoldrošības jomā, atbalstot valstu centienus izpildīt pienākumus, ko tās uzņēmušās kodoldrošības jomā, kā tas arī atzīts saistībā ar kodoldrošības samita procesu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Lai nekavējoties un praktiski īstenotu konkrētus elementus, kas paredzēti ES Stratēģijā masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai, Savienība atbalsta SAEA kodoldrošības un pārbaudes jomās veiktās darbības nolūkā veicināt šādu mērķu sasniegšanu:

a) panākt progresu, tiecoties sasniegt starptautisko kodolieroču neizplatīšanas un kodoldrošības instrumentu vispārēju piemērošanu, ietverot SAEA vispusīgu garantiju nolīgumus un papildprotokolus;

b) stiprināt izplatīšanas riska apdraudētu materiālu un iekārtu, kā arī attiecīgu tehnoloģiju aizsardzību, sniedzot palīdzību kodoldrošības un garantiju pasākumu jomas likumdošanā un reglamentācijā;

c) stiprināt kodolmateriālu un citu radioaktīvo materiālu nelikumīgas tirdzniecības atklāšanu un novēršanu.

2. Mērķis SAEA projektiem, kas atbilst stratēģijā paredzētajiem pasākumiem, ir:

— nodrošināt tā atbalsta noturību un efektivitāti, kuru sniedza ar iepriekšējām vienotajām rīcībām un Padomes lēmumiem,

— stiprināt valstu vietējo kodoldrošības atbalsta infrastruktūru,

— uzlabot valstu leģislatīvo un regulatīvo sistēmu,

— stiprināt kodolmateriālu un citu radioaktīvu materiālu kodoldrošības sistēmas un pasākumus,

— uzlabot valstu institucionālās infrastruktūras un spējas, ar ko pievērsties tiem kodolmateriāliem un radioaktīviem materiāliem, kas nav regulatīvā kontrolē,

— stiprināt valstu reakcijas un pretestības spējas attiecībā uz kibernoziedzību, kas ietekmē kodoldrošību, un atbalstīt zinātību par to,

— attīstīt papildu laboratoriju spējas, lai atbalstītu tādu nozares kontroles tehnoloģiju un elektroniskās sistēmas līmeņa tehnoloģiju izvērtēšanu, kuras lieto, lai apzinātu ar kodolmateriāliem saistītu kibernoziegumu izmantotos trūkumus, un izpētīt un sekmēt informētību par šādiem jautājumiem, tostarp piedaloties reģionālā informācijas apmaiņā un izmantojot kompensācijas vai trūkumu labošanas pasākumus.

Saņēmējvalstis un projektus izvēlas Padome, pamatojoties uz vispusīgu SAEA veiktu vajadzību izvērtējumu un vairākiem citiem apsvērumiem, lai nodrošinātu darbības maksimālu ietekmi.

Sīki izstrādāts projektu apraksts ir izklāstīts pielikumā.

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("AP").

2. Šā lēmuma 1. panta 2. punktā minēto projektu īstenotāja struktūra ir SAEA. Tā šo uzdevumu veic AP kontrolē. Šajā nolūkā AP ar SAEA noslēdz vajadzīgās vienošanās.

3. pants

1. Lēmuma 1. panta 2. punktā minēto projektu īstenošanai paredzētā finanšu atsauces summa ir EUR 8 050 000.

2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā norādītās summas, pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.

3. Komisija uzrauga 1. punktā minēto izdevumu pienācīgu pārvaldību. Šajā nolūkā tā ar SAEA noslēdz finansēšanas nolīgumu. Finansēšanas nolīgumā paredz, ka SAEA jānodrošina Savienības ieguldījuma publicitāte, kas atbilst tā apjomam.

4. Šā panta 3. punktā minēto finansēšanas nolīgumu Komisija cenšas noslēgt cik drīz vien iespējams pēc šā lēmuma stāšanās spēkā. Tā ziņo Padomei par jebkādām grūtībām šajā procesā, kā arī par finansēšanas nolīguma noslēgšanas dienu.

4. pants

1. AP ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu, pamatojoties uz SAEA sagatavotiem regulāriem ziņojumiem. Šie ziņojumi ir Padomes veiktā izvērtējuma pamatā.

2. Komisija sniedz informāciju par 1. panta 2. punktā minēto projektu īstenošanas finanšu aspektiem.

5. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Tas zaudē spēku 36 mēnešus pēc dienas, kad Komisija un SAEA noslēdz finansēšanas nolīgumu, vai 12 mēnešus pēc tā pieņemšanas dienas, ja šajā laikposmā minēto finansējuma nolīgumu nenoslēdz.

Luksemburgā, 2013. gada 21. oktobrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
C. ASHTON

PIELIKUMS

Eiropas Savienības atbalsts SAEA darbībām, ko veic kodoldrošības un pārbaudes jomās, un īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai

Saņēmējvalstu atbilstība un to izvēle

Valstis, kas ir tiesīgas saņemt atbalstu saskaņā ar šo lēmumu, ir visas SAEA dalībvalstis un citas valstis, kurām kodoldrošības jomā ir vajadzīgs atbalsts, ja Savienība, pamatojoties uz SAEA priekšlikumu, par to pieņem attiecīgu lēmumu veikt prioritāru darbību.

Lai nodrošinātu maksimālu darbības ietekmi, attiecīgās ES Padomes struktūras saņēmējvalstis un tajās īstenojamos projektus izvēlēsies, pamatojoties uz vispusīgu SAEA veiktu vajadzību izvērtējumu un citiem atbilstīgiem apsvērumiem (izvērtēšanas un lēmumu izstrādes stadija). Lai izvairītos no centienu dublēšanās, panāktu maksimālu izmaksu lietderību un turpinātu mazināt riskus, tiks izvērsta cieša koordinācija attiecībā uz ES *CBRN* risku mazināšanas izcilības centru ierosmi, kā arī attiecībā uz citām ierosmēm un programmām. Līdzekļus īpašām darbībām izmantos atbilstīgi Savienības prioritātēm un ņemot vērā regulāru iepriekšēju apspriešanos.

Projektus īstenos izvēlētajās saņēmējvalstīs, un tie var aptvert darbības, ko veic šādās septiņās jomās:

1) ar iepriekšējām vienotām rīcībām un Padomes lēmumiem sniegtā atbalsta noturība un efektivitāte;

2) valstu vietējo kodoldrošības atbalsta infrastruktūru stiprināšana;

3) valstu leģislatīvo un regulatīvo sistēmu uzlabošana;

4) kodolmateriālu un citu radioaktīvu materiālu kodoldrošības sistēmu un pasākumu stiprināšana;

5) valstu institucionālo infrastruktūru un spēju, ar ko pievērsties tiem kodolmateriāliem un radioaktīviem materiāliem, kas nav regulatīvā kontrolē, uzlabošana;

6) valstu reakcijas un pretestības spēju attiecībā uz kibernoziedzību, kam ir ietekme uz kodoldrošību, stiprināšana un zinātības par to atbalstīšana,

7) laboratoriju spējas, vēršoties pret kibernoziegumiem, kas saistīti ar kodolmateriāliem

I. IZVĒRTĒŠANAS UN LĒMUMA IZSTRĀDES STADIJA

Mērķis

— Izvērtēšana, ko veic SAEA, izmantojot Lēmumā Nr. 2010/585/KĀDP izstrādāto metodoloģiju un kritērijus, attiecībā uz saņēmējvalstu kodoldrošības uzlabojumu vajadzībām. Šādā izvērtējumā izskatīs visu septiņu minēto jomu attiecīgos kritērijus.

— Izmantot vispārējā izvērtējuma rezultātus un citus atbilstīgus apsvērumus, lai izvēlētos valstis, kurās īstenos projektus.

Rezultāti

— Tiek nodrošināts pārskats par rezultātiem, ko devis izvērtējums par kodoldrošības atbalstu saņēmējvalstīs, gan attiecībā uz valsts līmeni, gan atsevišķām iekārtām, vietām un transportu vai citām pielietojuma vietām, kurās izmanto vai glabā kodolmateriālus un radioaktīvus materiālus, tostarp attiecībā uz infrastruktūru, kas paredzēta materiāliem, kuri nav regulatīvā kontrolē.

— Attiecībā uz visām septiņām minētajām jomām tiks apzinātas saņēmējvalstis un projekti un izstrādāts ierosināto saņēmējvalstu un saņēmēju rezerves (otrā prioritāte) saraksts, lai atbilstīgi šim lēmumam saņemtu atbalstu.

SAEA, pamatojoties uz līdzfinansējumu, veiks daļu šā darba, sedzot aptuveni 1 % no kopējām projekta atbilstīgajām izmaksām. Šo darbu veiks, pamatojoties uz SAEA speciālām zināšanām šajā jautājumā.

II. PAR PRIORITĀRIEM ATZĪTO PROJEKTU ĪSTENOŠANAS STADIJA

1. joma. Ar iepriekšējām vienotām rīcībām un Padomes lēmumiem sniegtā atbalsta noturība un efektivitāte

Stratēģiskais mērķis

Turpināt noturīgi un efektīvi īstenot iepriekšējās vienotās rīcības un Padomes lēmumus, kuru pamatā ir SAEA kodoldrošības plāni, kas izstrādāti, lai:

— sekmētu pasaules mēroga centienus sasniegt globālu un efektīvu drošību kodolmateriālu vai citu radioaktīvu materiālu izmantošanā, glabāšanā un/vai pārvadāšanā, kā arī ar tiem saistītās iekārtās, pēc attiecīga lūguma atbalstot valstu centienus izveidot un uzturēt efektīvu kodoldrošību, sniedzot palīdzību spēju veidošanā, vadībā, cilvēkresursu attīstībā, noturīguma nodrošināšanā un riska mazināšanā,

— palīdzētu ievērot un īstenot ar kodoldrošību saistītus starptautiskus juridiskus instrumentus un stiprinātu starptautisku sadarbību un tādas palīdzības koordināciju, kuru sniedz ar divpusējām programmām un citām starptautiskām ierosmēm, tā, lai vienlaikus veicinātu droša un miermīlīga kodolenerģijas un radioaktīvu vielu izmantojuma iespējas,

— apkopojot izvērtējuma misiju rezultātus un SAEA rīcībā esošo informāciju un izmantojot pārrunas starp attiecīgo valsti un SAEA, apzinātu saņēmējvalstis.

Mērķis

— Nodrošināt noturību, turpmāku efektivitāti un ietekmi, kas paredzēta saskaņā ar iepriekšējām vienotām rīcībām un Padomes lēmumiem, tostarp ar tehniskām sistēmām, cilvēkresursu spējām un konsolidācijas vai repatriācijas darbībām.

— Vairot ieguvumus, ko dod starptautisks, reģionāls un valsts atbalsts un darbības, ar ko nodrošina kvalitatīvus cilvēkresursus un tehnisku un zinātnisku atbalstu, pamatojoties uz resursu efektīvu izmantošanu.

Rezultāti

— To uzdevumu noturības, efektivitātes un ietekmes izvērtēšana, kurus īstenoja ar iepriekšējām vienotām rīcībām un Padomes lēmumiem.

— Kvalitātes nodrošinājuma sistēmas izstrādāšana un sagatavošana ieviešanai, tostarp valstīs, kas ir saņēmušas kodoldrošības atbalstu, īstenojot tās pārbaudi un izmēģinājumus.

— Tādas turpmākas palīdzības apzināšana, kas būtu vajadzīga, lai nodrošinātu vai garantētu iecerēto kodoldrošības uzlabojumu noturību.

— Atbalsta sniegšana, lai turpinātu nodrošināt funkcionējošas iekārtas un kompetentu personālu, izmantojot turpmāku palīdzību, lai izveidotu pastāvīgas vietējās spējas iekārtu apkopei, nefunkcionējošu iekārtu remontam vai bojātu detaļu nomaiņai, kā arī lai pēc iespējas sekmētu valstu iesaistīšanos reģionālu spēju veidošanas centienos.

— Kompetentu darbinieku pieejamības nodrošināšana, izmantojot apmācību un izglītību.

2. joma. Valstu vietējo kodoldrošības atbalsta infrastruktūru stiprināšana

Stratēģiskais mērķis

SAEA programmas palīdz valstīm integrēt daudzās darbības, kas nodrošina kodoldrošības uzlabojumu noturību. Lai pievērstos valsts un reģionālo pienākumu klāstam, tiek sniegts cilvēkresursu attīstības atbalsts, kas ir vērsts gan uz apmācību, gan akadēmiskām izglītības programmām. SAEA arī sniedz atbalstu valstīm, kuras vēlas attīstīt kodoldrošības atbalsta centrus (*NSSC*), kas veidoti, lai valsts un reģionu līmenī sekmētu cilvēkresursu attīstību un sniegtu tehniskā atbalsta pakalpojumus (piemēram, ierīču nodrošināšanu un apkopes veikšanu).

Mērķis

— Sadarbojoties un koordinējot darbības ar attiecīgajām valsts iestādēm un citām ES ierosmēm, izstrādāt un pārskatīt valsts integrēto kodoldrošības atbalsta plānu (*INSSP*) un īstenot konsultāciju misijas, kas būs pamats attiecīgās valsts kodoldrošības uzlabojumiem.

— Palīdzēt valstīm nodrošināt tāda vietēja tehniska un zinātniska atbalsta pieejamību, kā arī tādu cilvēkresursu attīstību, kuri vajadzīgi efektīvai un noturīgai kodoldrošībai.

Rezultāti

— Tiek attīstīti un pārskatīti valsts *INSSP*, kuri ir pielāgoti konkrētai valstij specifiskām vispusīgām vajadzībām un kuros ir apzināti secinājumi un ieteikumi, lai nostiprinātu attiecīgās valsts drošību.

— Ar pašreizējiem un turpmākiem ES *CBRN* risku mazināšanas izcilības centriem un citām attiecīgām darbībām atbilstīgajos reģionos tiek koordinētas darbības, kas saistītas ar valsts *NSSC* izveidi.

— Tiek nodrošinātas iekārtas un ekspertu pakalpojumi, ar ko atbalsta valstu *NSSC* izveidi, sekmē attiecīgas kodoldrošības kultūras ieviešanu un veicina gūtās pieredzes un paraugprakses izmantošanu, lai panāktu turpmākus uzlabojumus un pielietojumu plašākā *CBRN* perspektīvā.

3. joma. Valstu leģislatīvo un regulatīvo sistēmu uzlabošana

Stratēģiskais mērķis

SAEA sniedz vispusīgus kodoldrošības ieteikumus un norādījumus, lai atbalstītu globālo kodoldrošības sistēmu. Pamatojoties uz minētajiem norādījumiem, SAEA pēc valstu lūguma uz valstīm nosūta dažādas ekspertu konsultāciju misijas, kas sniedz mērķtiecīgu leģislatīvu palīdzību, lai stiprinātu valstu leģislatīvo un regulatīvo sistēmu, un sekmē ar kodoldrošību saistītu starptautisku juridisku instrumentu ievērošanu un īstenošanu.

Mērķis

— Stiprināt valstu leģislatīvo un regulatīvo sistēmu, kā arī valstu spējas reģionālā līmenī apmainīties ar paraugpraksēm, jo tās attiecas uz jebkuru iestādi, kas saistīta ar kodolmateriālu un radioaktīvu materiālu drošību, neatkarīgi no tā, vai šādi materiāli ir regulatīvā kontrolē vai ne.

— Piedāvāt valstīm rentablus veidus, ar ko tām palīdzētu izpildīt pienākumus, kurus tās uzņēmušās valsts, reģiona vai starptautiskā līmenī, ieviest saistošus starptautiskus juridiskus instrumentus (tostarp garantiju nolīgumus un papildprotokolus) un ievērot apņemšanās attiecībā uz nesaistošiem juridiskiem instrumentiem.

Rezultāti

— Tiek vairots tādu valstu skaits, kas valsts līmenī ir sākušas attīstīt un pieņemt vispārējus un saskaņotus tiesību aktus, kuri attiecas uz kodoldrošību, garantiju pasākumiem, drošumu un atbildību par kodolkaitējuma nodarīšanu, tostarp pamatojoties uz sinerģijām ar darbībām, ko Savienība īstenojusi ar citiem instrumentiem (piemēram, Kodoldrošības sadarbības instruments un Pirmspievienošanās instruments), un valstis, kas izrāda interesi sākt kodolenerģijas programmu, tiek mudinātas kodoldrošību uzskatīt par galveno apsvērumu.

— Tiek sniegti ekspertu padomi, izmantojot SAEA izvērtējuma dienestus (piemēram, Starptautiskais Kodoldrošības dienests (*INSServ*), Starptautiskais Fiziskās aizsardzības padomdevējs dienests (*IPPAS*), Integrētā kodolmateriālu infrastruktūras pārskata misija (*INIR*), Integrētais regulatīvā pārskata dienests (*IRRS*), Starptautiskais *SSAC* padomdevējs dienests (*ISSAS*)) un citus konsultatīvus dienestus, kā arī iekārtas un apmācību, kas norādīti dokumentos izklāstītajos rezultātos.

— Ir palielināts tādu valstu skaits, kas ir pievienojušās *CPPNM* un tās grozījumam un/vai paziņojušas par savu nodomu īstenot starptautiskos juridiskos instrumentus, ar kuriem atbalsta kodoldrošības sistēmu.

— Atbilstīgi Radioaktīvo avotu drošuma un drošības rīcības kodeksam un Radioaktivitātes avotu importa un eksporta norādījumiem ir uzlabota radiācijas drošuma un radioaktīvu materiālu drošības valsts regulatīvā infrastruktūra.

— Ir stiprinātas valstu tiesību aktu sistēmas, lai īstenotu garantiju nolīgumus un papildprotokolus, ko valstis noslēgušas ar SAEA, jo īpaši attiecībā uz vispusīgas valsts kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēmas (*SSAC*) īstenošanu.

4. joma. Kodolmateriālu un citu radioaktīvu materiālu kodoldrošības sistēmu un pasākumu stiprināšana

Stratēģiskais mērķis

SAEA turpinās sekmēt globālās un valsts kodoldrošības uzlabojumus, izmantojot darbības, ar ko pēc attiecīga lūguma atbalstīs valstu centienus mazināt iespējamību, ka izmantošanā esošos, uzglabātos vai pārvadātos kodolmateriālus vai citus radioaktīvus materiālus varētu izmantot ļaunprātīgās darbībās. Valsts kodoldrošības sistēmas ir jāatbalsta, izmantojot valsts kodoldrošības atbalsta centru izveidi, lai nodrošinātu resursu bāzi, sistemātiski sekmētu valsts īstenotu apmācību un nodrošinātu īpašu tehnisko atbalstu, kas ir vajadzīgs, lai efektīvi izmantotu atklāšanas instrumentus un citas kodoldrošības tehniskās sistēmas un lai veiktu to tehnisko apkopi.

Mērķis

— Stiprināt valsts primāro aizsardzību, kas ir kodolmateriālu un citu radioloģisku materiālu un ar tiem saistītu iekārtu un transporta sistēmu drošība.

— Lokalizēt un apzināt radioaktīvus avotus, kas atrodas apstākļos, kuri liecina par vajadzību veikt šo avotu kondicionēšanu un nogādāt tos drošās glabāšanas vietās izvēlētajās valstīs, cita starpā atgriezt tos izcelsmes vai piegādātājā valstī.

— Stiprināt tehniskas un administratīvas sistēmas, kas ieviestas kodolmateriālu uzskaitei un kontrolei, tostarp stiprināt pastāvošās *SSAC*, kas izveidotas garantiju nolīgumu un papildprotokolu īstenošanai, tostarp valstīs, kurās ir ierobežotas kodolprogrammas un kurām ir mazāk pienākumu iesniegt ziņojumus saskaņā ar to garantiju nolīgumiem pievienotajiem t. s. "mazu apjomu protokoliem".

— Izvēlētajās valstīs stiprināt radioaktīvu vielu, materiālu un avotu valsts reģistrus vai, attiecīgā gadījumā, izveidot tos.

Rezultāti

— Tiek īstenoti fiziskās aizsardzības pasākumi attiecībā uz kodolmateriālu izvēlētajās kodoliekārtās un vietās, kā arī tādu radioaktīvu avotu aizsardzība, kurus izmanto ārpus kodolnozares (piemēram, medicīnā vai rūpniecībā, vai radioaktīvu atkritumu jomā), tostarp attiecīgā gadījumā plašāk izmantojot reģionālu paraugprakšu apmaiņu.

— Ir samazināts risks, ko rada radioaktīvi avoti neaizsargātos apstākļos, jo tiem nodrošināta efektīvāka fiziskā aizsardzība vai attiecīgā gadījumā tie ir demontēti un pārvietoti uz drošām glabāšanas vietām attiecīgajā valstī vai citās izvēlētās valstīs.

— Izvēlētajās valstīs sniedzot atbalstu valsts meklēšanas un nodrošināšanas pasākumiem, ir samazināts tādu radioaktīvu avotu skaits, kas atrodas nekontrolētos un neaizsargātos apstākļos.

— Ir izveidotas un tiek uzturētas efektīvas tehniskas un administratīvas sistēmas, lai veiktu kodolmateriālu drošības uzskaiti un kontroli, tostarp izveidojot jaunas un/vai stiprinot pastāvošās *SSAC*, sistēmas, kas atbilst garantiju nolīgumiem un papildprotokoliem, tostarp valstīs, uz kurām attiecas "mazu apjomu protokoli".

— Valstīs, kas ir tiesīgas saņemt atbalstu, ir veikta darbinieku apmācība, kas palielina iespēju, ka tiks īstenots un uzturēts efektīvs fiziskās aizsardzības režīms.

5. joma. Valstu institucionālo infrastruktūru un spēju, ar ko pievērsties tiem kodolmateriāliem un radioaktīviem materiāliem, kuri nav regulatīvā kontrolē, uzlabošana

Stratēģiskais mērķis

SAEA turpina nodrošināt atbalstu valstīm, lai pastiprinātu valsts kodoldrošības spējas, ar ko iedzīvotājus, īpašumu un vidi aizsargā no kodoldrošības incidentiem, kas saistīti ar tādu kodolmateriālu vai citu radioaktīvu materiālu izmantošanu, kas nav regulatīvā kontrolē. SAEA ir būtiska nozīme, atklājot šādus materiālus un reaģējot uz šādiem incidentiem, turklāt par prioritāti tiek izvirzīta tādu valsts spēju attīstība, ar kurām izveido efektīvas robežkontroles un nodrošina aizsardzību un reakciju attiecībā uz risku, ka lielos sabiedriskos pasākumos tiek veiktas ļaunprātīgas darbības.

Mērķis

Stiprināt valsts novēršanas, atklāšanas, reaģēšanas un aizsardzības spējas, lai iedzīvotājus, īpašumu, vidi un sabiedrību pasargātu no tādām kriminālām darbībām vai tīšiem neatļautiem nodarījumiem, kas ir saistīti ar kodolmateriāliem vai citiem radioaktīviem materiāliem, kuri nav regulatīvā kontrolē, tostarp izmantojot reģionālus spēju veidošanas centienus, ja tādi ir pieejami.

Rezultāti

— Ir ieviesta institucionāla infrastruktūra, ar ko pārvalda materiālus, kas nav regulatīvā kontrolē.

— Ir izveidota un īstenota valsts kodoldrošības atklāšanas sistēma.

— Ir izveidotas efektīvas vietējās spējas, ar ko veic tādu nozieguma vietu pārvaldību, kurās izdarīti radioloģiskie pārkāpumi, un ir apzinātas efektīvas un rentablas kodolpārkāpumu kriminālistiskās ekspertīzes iespējas (ja lietderīgi, šie secinājumi būtu jādara pieejami arī citām attiecīgā reģiona valstīm).

6. joma. Valstu reakcijas un pretestības spēju attiecībā uz kibernoziedzību, kas ietekmē kodoldrošību, stiprināšana un zinātības par to atbalstīšana

Stratēģiskais mērķis

SAEA tiecas nodrošināt valstis ar vajadzīgajiem resursiem un ārēju ekspertu zināšanām, kas tām vajadzīgas, lai attīstītu un īstenotu datordrošību un informācijas aizsardzības programmas, ar ko stiprināt vispārējo kodoldrošību. Sniedzot atbalstu, koncentrējas uz tādu datorincidentu novēršanu, kas varētu tieši vai netieši būt par iemeslu kodolmateriālu vai citu radioaktīvu materiālu neatļautai pārvietošanai, sabotāžām, kuras vērstas pret kodolmateriāliem vai citiem radioaktīviem materiāliem vai ar tiem saistītām iekārtām, un konfidenciālas kodoldrošības informācijas zādzībām.

Mērķis

— Nodrošināt, ka valstu rīcībā ir nepieciešamās tehniskā atbalsta un cilvēkresursu spējas, ar ko valstu kiberdrošības programmas stiprina pret jauniem apdraudējumiem, kuriem var būt ietekme uz valsts kodoldrošību, izmantojot vislabākās praksē pieejamās tehnoloģijas, ar kurām attiecībā uz kibernoziegumiem īsteno novēršanas, atklāšanas un pārvarēšanas darbības.

— Uzlabot tehniskās un administratīvās sistēmas, lai aizsargātos pret kibernoziedzības darbībām, kas vērstas pret kritiskās infrastruktūras mērķiem, tostarp pret kodolmateriāliem un citiem radioaktīviem materiāliem un ar tiem saistītām iekārtām un pārvadājumu darbībām.

— Attīstīt valsts mēroga tīklus, ar kuriem pārrobežu jautājumos, kas saistīti ar kiberdrošību, sekmē informācijas apmaiņu un palīdzības sniegšanu reakcijas jautājumos.

Rezultāti

— Efektīvas valsts tehniskā un administratīvā tīkla sistēmas izveidošana, ar ko novērst un atklāt kiberuzbrukumus un reaģēt uz tiem.

— Uzlabojumu veikšana reģionālā un starptautiskā informācijas sistēmā, lai apmainītos ar informāciju par pašreizējiem un gaidāmiem kibernoziedzības apdraudējumiem.

— Uzlabojumu panākšana valstu sadarbībā, lai saistībā ar kibernoziedzības incidentiem veiktu aizturēšanas un īstenotu kriminālvajāšanu.

— Instrumentu ieviešana, lai valstīs mazinātu izdevumus, kas radušies kibernoziedzības rezultātā, proti, tiešās un netiešās izmaksas kuras radušās intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu, reaģēšanas izmaksu un pārvarēšanas izmaksu dēļ.

— Ierobežojot kibernoziedznieku darbības un mazinot to radītos apdraudējumus, ir nostiprināti valsts kodoldrošības režīmi.

— Ir uzlabota partnerība ar nozares partneriem un to starpā, lai attīstītu tehnoloģijas un pakalpojumus, kas pret kibernoziedzību nodrošina augstāka līmeņa aizsardzību un pretestības spējas.

7. joma. Laboratoriju spējas, vēršoties pret kibernoziegumiem, kas saistīti ar kodolmateriāliem

Mērķis

Attīstīt papildu laboratoriju spējas, lai atbalstītu tādu nozares kontroles tehnoloģiju un elektroniskās sistēmas līmeņa tehnoloģiju izvērtēšanu, kuras lieto, lai apzinātu ar kodolmateriāliem saistītu kibernoziegumu izmantotos trūkumus, un sekmēt informētību par šādiem jautājumiem, tostarp piedaloties reģionālā informācijas apmaiņā un izmantojot kompensācijas vai trūkumu labošanas pasākumus.

Rezultāts

Ir attīstītas laboratoriju spējas, lai izglītojošos un apmācības nolūkos izvērtētu nozares kontroles un elektroniskās sistēmas līmeņa tehnoloģijas, ar kurām apzina neaizsargātību pret kibernoziegumiem.